

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Viam, quæ ducit Christum ad gloriam, inseqi debemus: nec enim melior est Domino seruus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

tiam, bonitatem, misericordiam, iustitiamque contempletis, ut peccati mortiferi venenum, pondus, malitiamque intuearis, ut quam te deceat esse patientem, humilem, obedientem, mitemque persecutens. Faxit Deus hoc fel singulis diebus, vel media hora tuis superimponas oculis intellectus; eius patientiam, obedientiam, asperum lectum, fel amarum, acetumque; perpenderes, eumque tibi loquentem attenderes cum Bern. O homo, nonne satis pro te vulneratus sum? Nonne satis pro iniquitate tua afflictus sum? Cui addis afflictionem afflictio? Magis aggravant me vulnera peccati tui, quam vulnera corporis mei.

De hac Christi passionis meditatione, quam sibi fuerit proficua sic scribit D. Augustin. Cum me pulsas aliqua turpis cogitatio, recurro ad vulnera Christi. Cum me premit caro, recordatione vulnerum Domini mei rejuugo. Si ardor libidinis moueat membra mea, recordatione vulnerum Domini nostri, filij Dei, extinguitur. In omnibus aduersitatibus, non inueni tam efficax remedium, quam vulnera Christi. In illis dormio securus, & requiesco inirepidus &c. Longinus aperuit mihi latus Christi lancea, & ego inuani, & ibi requiesco securus. Non possum teneri multitudinem peccatorum, si mors Domini in mentem meam venerit. Huius defectu meditationis deficiunt tibi vires, peccatis vitijque resisteredi, quæ te ad molam trahunt versatilem, hoc enim indicatur, (interprete D. Ambrosio) illa Samsonis imbecillitate, quæ illi obuenit derasis sibi capitis capillis, quæ debilis ita corruit, ut eum captiuum ligarent Philisthim, omnium ludibrium, periplema, damnatumque abiecerint ad molestrinam: Clausum in carcer molere fecerunt. Designant enim capilli mentis cogitationes sanctas ex capite provenientes. Hæ vires addunt animas, redduntque eam ab inimicis inuicibilem: Nihil ita mentem ab amore seculari separas, nihil ita hominem excitat, & adiuuat ad omne opus bonum, & ad omnem laborem, quam gratia contemplationis. Ita D. Bern.

His congruum edidit D. Thom. Tractatum huius propositioni innixum; quod homo sit quidam parvus mundus, & quod sol, seu lux est in mundo maiori, hoc est ipsa in maiori consideratio. Tria in mundo maiori lux operatur. Primum, quod eum reddat formosum, per hanc enim eius videtur decor ac pulchritudo: Secundum: quod illum dirigat, ac deducat, cum nihil sit sine luce certum. Tertium: quod illum reddat securum: ex luce quippe, cernimus quæ sunt nobis fugienda: Tria sunt in mundo maiori, quæ pendunt ab illuminatione, decor, directio & securitas. def.

ciente illuminatione, hæc omnia deficiunt. Hæc quoque tria in minori mundo, id est homine, operatur ipsa consideratio; per hanc enim quid sit in Deo decorum conspicimus, & quæ sunt peccati mundi que despicienda: per hanc homo percipit, qua ratione suas dirigat actiones, sibi que sit ab inimicis præcauendum. Eximium quid est; pia meditatio, vel minima temporis mora celestium attendita consideratio. Inter illas eminet, pluriusque cæteris refert Dominica meditatio Passionis. Tales erant cælestis sponsæ capilli, quos sponsus comparat capris: Quæ ascenderunt de monte Galaad. de quibus aliàs fufius egimus. Fel piscis huius cælestis nostros illuminat oculos, docetque multa, quæ modo consideramus.

Tract. 1. 2. 166. & seq. Cæ. 2. v. 1.

§. 7. Viam, que ducit Christum ad gloriam, insequi debemus, nec enim melior est Dominoseruus.

Primum igitur nos docet Saluator viam, quæ recta ducit ad cælum, regni que gloriam. Hæc erat continua Regis vaticque David Oratio: Ostende mihi viam in qua ambulem. Et iuste quidem: si quippe via hæc nescitur, aut in ea erratur, nulla certitudo in reliquis, alicuius est momenti: Ecce Ascendimus. Adverte charissimi, inquit Dei filii, quod ascendimus. Quod Domine ascendis tandem quæturus? Ad gloriam resurrectionis, regnumque sempiternum: Tertia die resurget. Quæ viam ingrederis? Quæ illuc tendis? Hierusalem versus pergo, vbi tradendus sum, capientus, iudendus, flagellandus, crucifigendus, moriturus; Hanc Domine, carpendo viam, ad mortem tendes ignominiosam magis quam ad vitam gloriosam, & in terra sepulchrum magis redoler obliuionis æternæ, quam in cælo gloriam triumphantis. Noueris tamen, hanc esse viam quam oportet ingrediari, & quam cælestis mihi Pater designauit, nec mihi soli, sed & vobis quoque, quinimo omnibus cælum petentibus, quibus me ducem & statuo antesignanum, ut adimpleatur Michæa de me vaticinium: Ascendit patiens iter ante illos. Ita vt n. & vos, omnesque qui illo ascendant, hanc oportet viam perambulare: Ecce ascendimus. q. d. passus meos attendite, considerate vestigia: Ecce, quæ impressa relinquo, meosque calles, vobis in duces vite præsignatos. Huiusque concinit illud D. Petri: Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius. Notat D. Hieron. a. de quo mutatus est D. Gregor. b. Quod Dominus circa sum. b in 1. Rec.

10. D. Pf. 142. 8.

Micb. 22. 13. 1. Pet. 2. 20. 2. Epist. 112. ad Fabio. b in 1. Rec. 175.

D. Bern. Ser. ser. 4. Hebdom. passiva. D. Auct. Ser. 4. in festo Petri & Pauli. Tom. 9. Maxima. a. 11. & 21. L. de Spiritu S. in Prolog. ad suum. Ind. 16. v. 21. D. Bern. l. de d. gratia contemplationis. Ita D. Bern. e. 7. l. de In. sum. Fern. c. 4. I. Tres effectus meditationis passionis Christi. D. Tho.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

mi Pontificis decreuerat vestimenta, nimirum, ut ad oram tunicae talatis tintinnabula appenderentur, ut mouente illo pedem, ac procedente, signum alijs ederet, ut loquere quasi ad sese cret, ut gradientem intuerentur, signumque attendere quod dabat, quasi vitæ ducem, per quam omnes ambularent, ac se per eam ipsum oportere sequi intelligerent cum esset Pontificis gressus, velut vium exemplar, eorum in quibus populo eum decet anteire. Summam ecce nostrum Sa- Sacerdotem, qui ad gloriam suam procedens, ad se nostros allicit oculos: Ecce ascendimus: ut sciamus, hanc esse viam nobis inuendam. Hac vadit Christus, & aliam tibi esse num credis? Ipse pascens iter ascendit per flagella, spura, sublaminatio- nes, colaphisationes, fel, clauos, crucem, lanceam, labores cruciatuque omnigenos, & eod te posse peruenire praesumis, ebrietate, crapula, compositio- ne, commestratione, ventrisque delicijs? Absit omnino. Consonat his D. Cyprian. argumentum, ex hac Christi ratione deductum. Non est seruus maior Domino suo. Quo cordibus nostris hanc in- culcet lectionem. Nullus fuit vnquam seruus adeo vesanus, vecorsque mentis, qui pinguiorem, ac Domino suo sortem quareret sibi meliorem. Num te Christi seruus esse glorians? Indutiæ: estque hæc vestra fors optima, quarendaque beatitudo. Eia igitur attende, quæ Christo fors obtigerit, quid de illo Pater disposuerit, quæ viâ ad gloriam cælestis regni peruenit? An non fuisse cruciatus, dolores, ignominia, persecutio, paupertas, humilitas?

L. de dif-
asplina,
haki:u
e arginun
Ioan. 15.
20.

l. 19. Mor.
c. 3. Ho.
1. in Ecce.
Ho. 19.
in Euang.
Rfa. 67. 5.

Philipp. 2.
8.

Ioan. 3. 14.
1.
Serpens
æneus
Christi
figura.

Ruminat moralis Gregor. illud psalmista Christi triumphos celebrantis: Iter facite ei, qui ascendit super occasum, Dominus nomen illi. Modum mirare loquenti: Ascendit super occa- sum. Ad altissima conscendit, & ad hoc, pe- dem figit in occasu, ac morte sua. Quid canite o vates intendis? Christi triumphum. Ascendit, & super omnia est eleuatus. At super quid innititur, tam altè conscendens? Super occasum. Id est super mortem suam. Ad litte- ram completum est illud Apostoli: Humiliatus semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: Propter quod & Deus exal- auit illum, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen ut in nomine Iesu omne genu flatur. Taugit Rex & Propheta ænei ser- pentis mysterium adeo mylticum, ut illud Chri- stus assumpserit, quo Nicodemo cælestia sua mytheria declararet: dicens: Sicut exaltauit Moy- ses serpente in deserto. Notatu dignissima spe- ctauda veniunt in illo æneo serpente, quæ alijs

deklarauimus. Primum; quod alijs serpentibus similis esse, & venena flare videretur, nec tamen verus erat serpens, nec venena euomebat. Secun- dum: quod ignis serpente hunc tali figura con- flauerit: erat enim fustis. Tertium: quod serpens ille sit in altum erectus super stipitem: viti veri- que serpentes per terram repunt, ut verò se à terra subleuet, pectus terre allidunt, eoque se tollunt ad altiora: hic autem serpens æneus con- flatilis, stipiti mixtus eleuabatur. En præclara de Christo mytheria: primum: figuram simplice peccatoris, & peccati veneno infectus censetur. In similitudinem carnis peccati: Verumtamen nec erat peccator, nec peccati veneno infectus: Qui peccatum non fecit, nec inueniuntur est astus in ore eius. Insuper, ignis sit, qui Dei filium æneo sei- pente figuratur, in forma peccatoris stipite sus- pendit; amoris inquam ignis serpente hunc in sufflatoio seu seruae constauit vteri vaginalis: Qui conceptus est de Spiritu S. Quia amor est, ignis- que diuinus. O Domine: Quomodo fiet istud? Querit cælorum regina, Dei genitrix in ex- fura. Cui respondet: Spiritus S. superuente. In Lac- te &c. Adloque & quod nascetur ex te Sanctum &c. Tandem ut super omnes cælorum vertices omnemq; creatoram eleuetur, cui innitit: Cruci- cis patibulo: Mortem autem crucis, propter quod & Deus exaltauit illum &c. Hæc via fuit re- tectiois, glorificationis, ascensionis, exaltationis, ita ut; In nomine Iesu omne genu flatur cæ- stium, terrestrium & infernorum. Hanc ingressus est semitam. Quod autem est illi nomen? Domi- nus nomen illi. Dominus toto ore, Dominus il- limitatus, Dominus tam immensus, ut nihil sit in cælo, neque in terra quod eius non sublit impe- uo.

Cum ergo cælorum Domino nullum aliud iter eo tendendi fuerit præter hoc, tu vile man- cipium, terra linus, quæ aliâ creâs viâ illo tibi ascendendum? Num forrè tibi persuades ascen- sum tuum fulciri, delicijs, voluptatibus, molli lectulo, mensa geniali, viam percutendo mundi vanitatum? Vade, inquit D. Cyprian. deliras, iam enim tibi prædictum est: Non est seruus maior Domino suo. Arripe aures doctrine magistri, qui se tibi præbuit & vitæ ducem, & præceptorem: Hæc est viâ ambulare in ea. Duo illi discipuli, ren- dentes Emmaus, ut erant adhuc horum ignan- rudesque mysteriorum, videntes quam fuerat Christus viam ingressus, eam nempe, in qua tradi- tus fuit, illusus, confusus, occisus, cruci- fixus, opinati sunt, quod hæc ei præter votum successerat, quodque mortuus, sepultus, perpetua oblituone

Lac. 14.
11.
Philipp.
II.
Sinitit
60.

Philipp.
10.

150.

obliuione del: res interierat, vide aiebant: Nos autem sperabamus, quod ipse esset redempturus Israël. Illud regnantem videre sperabamus, ac eo momento temporis esse desisti, qui vidimus eum viam carpsisse passionis, illusionis, contemptus, crucis, mortis: hanc quippe viam non nisi ad sepulchrum, vermes, interitumque terminari posse sciebamus: *O stultus & tardus corde! &c. Nonne hoc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam?*

An ergo Domino regia non fuit via, quâ in propriam sibi gloriam perueniret? Alia certe determinata non fuit, nisi hæc, qua propitium sibi regnum intraret triumphator: *In gloriam suam*, quam ergo tibi astitas præparatam! Si rex Dominus noster, ex meta qua erga vilissimos seruos afficeretur, compassione, apud Algirenses ad tithemes damnatos, eo ipse proficisceretur, ipsos redempturus; & in eorum libertatem pro litro solueret maximas primasque regni sui diuitias: redemptos autem liberisque, nobilitate donaret, secum duceret, ad curiam suam reuersus, vt eos eidem secum mensæ concederet assidere: ad hunc vero regressum, ipse Rex tithemes ingrederetur, se tempestatibus obijceret, ventorum pugnas sustineret, & nauim ascendens conuerteret, illos his verbis hortaretur. Eia agite charissimi: eni in pristinam vos asserui libertatem, ad regnum meum proficiscimini, vt autem eo perueniamus, sinque vester antestigianus, hanc subeo tithemem, his me periculis maris exopto, hunc molestissimum Oceani perfero laborem, sicque ad regni mei littora latus sanique appellemus, nullum enim mihi aliud ad regnum iter aperitur. Si quis nescio maligna prosilieret audaculus: Domine: nimis hæc mihi molestia via, graue mihi est mare sulcare tithemibus, angunt enim me ventorum turbine: me fluctus examinant, terrent tempestates: equidem exopto ad tuum proficisci regnum, hisque tuis gaudere beneficijs: velim autamen maris vndas non transire turbulentas, sed portem mihi sternetes amplissimum, floribus rosisque intertextum, ad singulos lapidis iactus mille delicijs suffultum, vt me nec aque tingat guttula. O te scurram, abiectum, impudentem! Cum Rex ipse in te adeo beneficus, eo solum teneret, quo tanto te litro redimeret, eatenus absolueret, in regnum suum deduceret, assidue sibi non decreuerit iter, reuersurus, regnumque intraturus, nisi maris amarissimi fluctus, molestam tithemem, tu vile abortiuum, flagrisque dignissime, portem tibi quæris amor-

nissimum, placidissimum, securissimum: O supreme rerum Domine qui meta tua condato, & amore piissimo, de celo ad mundi huius descendisti Algirum, vbi nos molestissima teretatum Princeps premebat seruitute; redemisti nos, non auro, non argento, sed pretiosissimo cordis tui sanguine, vitam animamque nobis impendisti. Hoc in Euangelio his inuit verbis: *Veni dare animam suam redemptionem pro multis.* Accurate dixerunt Apostoli: *Empii estis pretio magno. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis &c. sed pretiosissimo sanguine quasi aquæ &c.* Ingenuos clarosque nos fecit, in Dei filios adoptauit: *Dedit eis pro nobis filios Dei se- vi.* His non quieuit: ad regnum suum nos vult conducere, vt sibi reddat eisdem mensæ commensales: *Et edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.* Hanc autem esse dicit viam eo pertingendi, mare passionis suæ amarissimum, molestam ascendere crucis tithemem, tanque horam immutare: *Vt transcat ex hoc mundo ad Fatrem.* Ac proinde istas maris intrat vndas: *Ecce ascendimus &c. Et filius hominis tradetur. Quale carpit iter per mare adeo amarum ac tempestuosum. Illud ingreditur: contra ventorum cœtat turbine, tempestatibus quatitur, vt ad ima descendisse videatur: *Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me.* O quam profundis se videt Oceani fluctibus absorptum, dum Patristis conuerteretur: *Omnes fluctus tuos induxisti super me.* Hac ad regni sui gloriam appulit immortalis. Monet nos, quandoquidem ipse nos prior antecedit, iustum esse, cum omnes sequamur, omnibus loquitur: *Ecce ascendimus &c. q. d. Omnes vos, hanc oportet viam ingredi, vt regni mei sitis possessores. Num erit congruum, vt tu securus, terreni Adami damnata progenies, aliud præteudas iter, calles alios: obmurmures, fatigat me ieiunium, terret disciplina, corporisque castigatio, nauscat cibicium, calumnia non est tolerabilis, vita hæc tithemes sapit, molesta crucis semita: longe aliam exopto, deliciarum, voluptatum; quietis, luxuriae, &c. Hacque incedendo, regnum speres sempiternum? Desipis: mentem tibi det Deus meliorem. Ex aquo plures regius Christo has fundit querimonias: *In mari via tua, & semita tua in aquis multis & vestigia tua non cognoscimus.***

Exaltauit Pater filium, at non immeritum, sed prius supremis perfunctum laboribus, quales nullus in hoc mundo pertulit vel sceleratus: *Propter quod & Deus exal. aut illi &c.* Et hoc tibi ar-

rogas.

Matt. 20.
1. Cor. 6.
10.
1. Pet. 1.
19.
Ioan. 1.
12.
Luc. 22.
30.

Ioan. 17. 10.
I. 68. 3.
I. 37. 2.

Ps. 76. 20.

rogas, quod te Pater sublimen exaltabit, ac glorificabit, cuiuslibet laboris, penitentiae, mortificationis ignarum, qui nec vincam iniuriam, aut calumniam perfere velit, aut si velit, nescias imperturbatus? Num tibi concedendum regnum patris sumis immerito? Extruit mercator opulentus officinam, auro gemmis, stragularis vestibus abundanter instructam, suoque lucro iam avidus inardescit, ut nec liliū gratis distrahatur, ut nec proprio quidem filio, quem vita sua habet chariorem, tantum detulerit, ut gratis ei daret vel aciculam, sed accedenti ac à parte poscenti carbasum auro intertextū, tenuerit nisi pro vna centum ducatos persolveret. Si tu peregrinus accederes ab eo; quæreres aulea pretiosissima trium simbrarum aaglyphia eius officinae, posceretque à te pro vna vincum regnum; tu verò cum quasi de pretio summo quæreres, tibi responderet? Sic enim? noueris amice, merces esse tales, ut à proprio filio, qui mihi ipsa est vita charior, exegerim pro vna lini tenuissimi, nec operis cœlati, centum ducatos, nec moleste tulit, tanti quippe valebat, tu verò te grauati à me conueneris, dum à te pro stragulis, quæ extia omnem comparationem sunt pretiosiora, denarium pro vna repesco? Inuiste conueneris. O ditissimum mercatorem Deum, qui maximam erexit officinam opere Phrygio gloriæ, peritomatibus, diuitijs, quiete, honore ad luxum instructam; omnibus illam extendit, & Isaiā clamitat præcone: *Venite, emite* &c. Non enim gratis vel minutam cœli vendit voluptatem: quid dico, ipsi filio telam simplicissimam, corporis sui gloriam gratis non vendit, sed pro illa omnigeros in corpore animaque pertulit cruciatus: *Vsq̄ ad mortem, mortem autem crucis. Videmus Iesum* (clamat Apostolus) *propter passionem mortis gloriæ & honore coronatum.* Non animæ gloria, illa quippe ab instanti purissima suæ Conceptionis fruebat. Tu accedis, pulcherrimumque ab eo postulas auleū, vestem stragulam, animæ intelligo gloriam, eum dotium clarissimis simbrijs, quæ ex illa profluunt, & corporis beatitudinem, qua regnes in omniua sæcula, purpuram illam regalem, quæ nihil in cœlestibus eminentius; in eius communicationem exigit à te nescio quantum laborem, ut vnicum patienter feras verbum contumeliosum, ob leuem ne murmurēs corporis infirmitatem. Si tibi terrena deficiant bona, ne conueneris, ut vel paucis ieiunij diebus, carnem tuam paululum refrenes, rebellum Deo conignes voluntatem. Heu Domine, quam carò, sed attende, quæso quam caro proprio filio corporis vendiderit gloriam, telam minoris valoris. Tuam arguo impu-

dentiam, qui aliam tibi præsumis viam, ab ea longè diuersam, quam ipse Dominus tuus perambulauit, & per quam venit ad regnum pliosius.

§. 8. In viam Iacobum & Iohannem reducit per calicem suum, hac quippe est semita nubium.

EX hac doctrina collegerunt D. Augustinus & D. Gregorius rationem; cur Christus binos illos germanos hoc in colloquio, vocauerit ignorantes, & quidquid peterent, nescientes. Loca quærent in Christi regno primaria, carnis & sanguinis nisi cogitatione, vel amicitia & propinquitatis gratia: *Nescitis quid petatis*: hæc non est, nescitis quid vobis postuletis. *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* Ad viam tumentia discipulorum corda reuocat ait D. Gregorius. Hæc eme loca in regno meo postulas? En quam à recta via deuiatis; huc accedite, & in rectam vos viam restitutam. *Potestis bibere calicem meum?* Vos discipuli estis; ego magister, vos seruo Dominus: *Vos vocatus me Magister & Domine, & bene dixit: sum enim.* Quid ergo creditis? num magistro discipulus præcederet? num seruus melior, num priuilegijs antior domino? Opinor, ait, D. Augustinus, Prophetam David in spiritu petitione hanc discipulorum audiuisse, & quasi præcium illis respondere: *Vanum est vobis ante lucem surgere.* Ex D. Augustino ex parte idem mutatus est D. Bernardus. Emphatica sunt hæc verba: *Surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.* In memoriam reuocat hominis natalium vilitatem: q. d. O terreni homines, extortes paradiso, ad panis in sudore vultus vestri esum condemnati, ad labores nati, quibus pro bucella panis, sudandum, laborandum; sic eme euanescentis, ut ipsi velitis luci anteferi? Hoc etenim indicat illud: *Ante lucem surgere*? Hoc eodem sensu D. Iohannes Baptista de Christo: *Ante me factus est.* q. d. prior, dignior me est: antecedit me; rapit mihi palmam. Christus lux est diuina: *Candor lucis æternæ* &c. Ego sum lux mundi. Sicut enim lucis origo ex cœlo 38. proualcitur, ita Christus, cum sit cœlestis, & de cœlo descenderit, ut nos eo deduceret, tanquam cœli Dominus, eo regreditur, per crucem, irrisiones, humilitatem, hac via primas in cœlo sedes est consecutus: *Humilians se metipsum &c. mortem autem crucis &c. propter quod & Deus exaltatus illum &c.* An ergo hæc vestra non est vau-

I. Similitudo.

II. Christus gloriam suam passione meruit.

Isai 55. 1. Hebr. 2. 9.

D. A. inf. 2. 8.

Exod. 14.

1. Cor. 15. 10. 2. Cor. 12. 10.

Ps. 123.

D. A. 1. Cor. 6. 2. 1. Tim. 2. 10.

4. Reg. 11.

Philipp. 2. 8.